

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 18. heinäkuuta 2023
(OR. en)

11960/23

Toimielinten välinen asia:
2023/0272(COD)

ENV 871
COMER 95
MI 632
ONU 50
SAN 460
IND 401
CODEC 1391

EHDOTUS

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	14. heinäkuuta 2023
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2023) 395 final
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI elohopeasta 17 päivänä toukokuuta 2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/852 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse hammasamalgamasta ja muista lisättyä elohopeaa sisältävistä tuotteista, joihin sovelletaan valmistus-, tuonti- ja vientirajoituksia

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2023) 395 final.

Liite: COM(2023) 395 final

Bryssel 14.7.2023
COM(2023) 395 final

2023/0272 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

elohopeasta 17 päivänä toukokuuta 2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/852 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse hammasamalgaamista ja muista lisättyä elohopeaa sisältävistä tuotteista, joihin sovelletaan valmistus-, tuonti- ja vientirajoituksia

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SEC(2023) 395 final} - {SWD(2023) 395 final} - {SWD(2023) 396 final} -
{SWD(2023) 397 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

- **Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet**

Elohopea on erittäin myrkyllinen alkuaine, josta aiheutuu merkittävä riski ympäristölle ja ihmisten terveydelle. Elohopea on voimakas hermomyrky, joka aiheuttaa pysyviä aivo- ja munuaisvaurioita aikuisilla ja vaikuttaa sikiön kehitykseen ja varhaislapsuuden aikaiseen kehitykseen. Tämän vuoksi elohopea on unionin lainsäädännössä luokiteltu lisääntymiselle vaaralliseksi ja hengitettynä tappavaksi aineeksi, joka vahingoittaa kaikkia elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa sekä erittäin myrkylliseksi vesieliöille ja niille pitkäaikaisia haittavaikutuksia aiheuttavaksi aineeksi.¹

Elohopean ihmisten terveydelle ja ympäristölle aiheuttaman riskin vuoksi komissio laati vuonna 2005 erityisen *elohopeastrategian*², jota tarkistettiin vuonna 2010³ ja jossa unionia kehoitetaan käsittelemään kaikkia osa-alueita, joihin elohopea liittyy, myös sen käyttöä tuotteissa. Tämän seurauksena Euroopan unionin neuvosto totesi seuraavaa:

*”Tuotteet, joihin on lisätty elohopeaa, olisi poistettava vaiheittain käytöstä mahdollisimman nopeasti ja täydellisesti, jos käyttökelpoisia vaihtoehtoja on olemassa, lopullisena tavoitteena luopuminen vaiheittain kaikista tuotteista, joihin on lisätty elohopeaa, ottaen asianmukaisesti huomioon tieteelliset ja taloudelliset olosuhteet sekä tieteellistä tutkimusta ja kehitystä koskevat tarpeet.”*⁴

Ehdotus kuuluu myös laajempaan poliittiseen kontekstiin, sillä se edistää **Euroopan vihreän kehityksen ohjelman**⁵, **kestävyyttä edistävän EU:n kemikaalistrategian**⁶ ja sen nojalla hyväksytyyn **saasteettomuustoimintasuunnitelman**⁷ tavoitteiden saavuttamista. Ehdotuksen tarkoituksena on erityisesti täyttää unionin sitoumus näyttää esimerkkiä ja varmistaa saasteettomuustoimintasuunnitelmaan sisältyvän ulkoisen saastejalanjäljen pienentämiseen liittyvän **lippulaivatoimen 8** mukaisesti, myös asiaankuuluvaa lainsäädäntöä muuttamalla, että unionissa kiellettyjä vaarallisia kemikaaleja ei tuoteta vientiin. Lisäksi tällä aloitteella

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1272/2008, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta (EUVL L 353, 31.12.2008).

² Komission tiedonanto – Elohopeaa koskeva yhteisön strategia, KOM(2005) 20 lopullinen, 28.1.2005.

³ Komission tiedonanto elohopeaa koskevan yhteisön strategian arvioinnista, KOM(2010) 723 lopullinen, 7.12.2010.

⁴ Neuvoston päätelmät elohopeaa koskevan yhteisön strategian arvioinnista, ympäristöneuvoston 3075. kokous, Bryssel, 14.3.2011.

⁵ COM(2019) 640 final, 11.12.2019.

⁶ Komission tiedonanto Kestävyyttä edistävä kemikaalistrategia – Kohti myrkytöntä ympäristöä, COM(2020) 667 final, 14.10.2020.

⁷ Komission tiedonanto Terve maapallo kaikille – EU:n toimintasuunnitelma: Kohti ilman, veden ja maaperän saasteettomuutta, COM(2021) 400 final, 12.5.2021.

edistetään uuden *kestäviä tuotteita koskevan unionin kehityksen*⁸ kehittämistä sekä *hiilestä irtautumista koskevaa EU:n toimintaohjelmaa*⁹ edistämällä elohopeaa sisältävien lamppujen korvaamista energiatehokkaammilla valaistusvaihtoehdoilla, kuten LED-lampuilla.

Asetus (EU) 2017/852¹⁰, jäljempänä 'elohopea-asetus', on elohopeaa ja elohopeayhdisteitä, jäljempänä 'elohopea' tai 'Hg', koskevan unionin lainsäädännön tärkein säädös, joka koskee aineen koko elinkaarta uuden elohopean tuotannosta elohopeajätteen loppusijoitukseen ja jolla saatetaan osaksi lainsäädäntöä elohopeaa koskeva Minamatan yleissopimus, jäljempänä 'Minamatan yleissopimus' tai 'yleissopimus'¹¹, jonka unioni ratifioi toukokuussa 2017¹² ja jonka kaikki jäsenvaltiot ovat ratifioineet. Elohopea-asetuksessa käsitelty keskeinen näkökohta koskee elohopean käyttöä tuotteissa, sillä siinä asetetaan kieltoja tiettyjen lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden¹³ valmistukselle, tuonnille ja viennille ja täydennetään näin muissa unionin säädöksissä vahvistettuja säännöksiä, joilla asetetaan rajoituksia lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden markkinoille saattamiselle ja tuonnille. Elohopeattoman Euroopan luomiseksi ehdotuksessa käsitellään *elohopean viimeisiä tarkoituksellisia jäljellä olevia käyttökohteita tuotteissa* unionissa.

Elohopea-asetuksen 19 artiklassa¹⁴ vahvistetun uudelleentarkastelulausekkeen mukaan komissiota pyydetään raportoimaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle arvioinnin tuloksista, jotka koskevat

- (a) hammasamalgamin käytön vaiheittaisen lopettamisen toteutettavuutta pitkällä aikavälillä, mieluiten vuoteen 2030 mennessä, ja EU:n tarvetta säännellä krematorioiden elohopeapäästöjä;
- (b) ympäristöhyötyjä ja mahdollisuutta kieltää muiden sellaisten jäljellä olevien lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden valmistus, tuonti ja vienti, joiden markkinoille saattaminen on jo kielletty tai kielletään pian muiden unionin välineiden mukaisesti.

Asetuksen 19 artiklan 3 kohdassa säädetään, että komissio esittää tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksen edellä mainitun arvioinnin perusteella.

Komissio antoi elokuussa 2020¹⁵ **tarkastelukertomuksensa** elohopean käytön vaiheittaisen lopettamisen toteutettavuudesta hammasamalgamin ja muiden tuotteiden osalta. Sekä tässä kertomuksessa että komission myöhemmässä vaikutustenarvioinnissa todettiin, että on

⁸ COM(2022) 142 final, 30.3.2022.

⁹ Komission tiedonanto Puhdas maapallo kaikille – Eurooppalainen visio kukoistavasta, nykyaikaisesta, kilpailukykyisestä ja ilmastoneutraalista taloudesta, COM(2018) 773 final, 28.11.2018.

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/852, annettu 17 päivänä toukokuuta 2017, elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta (EUVL L 137, 24.5.2017, s. 1–21).

¹¹ Elohopeaa koskevan Minamatan yleissopimuksen teksti on saatavilla osoitteessa: <https://mercuryconvention.org/en/about>

¹² Neuvoston päätös (EU) 2017/939, annettu 11 päivänä toukokuuta 2017, elohopeaa koskevan Minamatan yleissopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta (EUVL L 142, 2.6.2017, s. 4–39).

¹³ Asetuksessa (EU) 2017/852 tarkoitetaan 'lisättyä elohopeaa sisältävällä tuotteella' tuotetta tai tuotteen osaa, joka sisältää tarkoituksellisesti lisättyä elohopeaa tai elohopeayhdistettä.

¹⁴ Tässä asiakirjassa olevia viittauksia artikloihin ja liitteisiin pidetään viittauksina elohopea-asetuksen artikloihin ja liitteisiin, ellei toisin mainita.

¹⁵ Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle asetuksen 2017/852 19 artiklan 1 kohdassa edellytetyistä elohopean käyttöä hammasamalgamissa ja tuotteissa koskevista arvioinneista, COM(2020) 378 final, 17.8.2020.

asianmukaista esittää lainsäädäntöehdotus hammasamalgaamin käytön vaiheittaisesta lopettamisesta ja tiettyjen elohopeaa sisältävien lamppujen valmistuksen ja viennin rajoittamisesta.

Hammasamalgaami on suurin jäljellä oleva elohopean tarkoituksellinen käyttökohde unionissa: arvioiden mukaan sitä käytettiin noin 40 tonnia vuonna 2019. Elohopea-asetuksen 10 artiklan 2 kohdassa kielletään jo osittain hammasamalgaamin käyttö säätämällä, että hammasamalgaamia ei saa 1 päivästä tammikuuta 2018 enää käyttää maitohampaiden eikä haavoittuvassa asemassa olevien väestöryhmien (alle 15-vuotiaiden lasten eikä raskaana olevien tai imettävien naisten) hammashoidossa, paitsi jos hammaslääkäri pitää sen käyttöä ehdottoman välttämättömänä potilaan erityisten lääketieteellisten tarpeiden perusteella. Lisäksi 10 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltioiden oli laadittava viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2019 kansallinen suunnitelma hammasamalgaamin käytön vaiheittaisesta lopettamisesta.

Muiden lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden osalta 5 artiklassa kielletään liitteessä II lueteltujen lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden valmistus, tuonti ja vienti liitteessä mainituista vaiheittaisen lopettamisen päivämääristä alkaen (31 päivästä joulukuuta 2018 tai 2020 alkaen), paitsi jos niitä pidetään välttämättöminä pelastuspalvelun ja sotilaskäytön kannalta tai jos niitä käytetään tutkimuksissa, laitteiden kalibroinnissa tai vertailunormaaleina. Liitteessä II tarkoitettujen lisättyä elohopeaa sisältävät tuotteet ovat tuotteita, joille on saatavilla teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia elohopeattomia vaihtoehtoja. Liitteessä II luetellaan tällä hetkellä seuraavat kuusi lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden tyyppiä:

- paristot ja akut,
- tietyt kytkimet ja releet,
- tietyt elohopeaa sisältävät lamput, mukaan lukien tietyt yleiskäyttöön tarkoitettut pienloistelamput (CFL) ja lineaariset loistelamput (LFL), elektronisten näyttölaitteiden kylmäkatodiloisteputkiin (CCFL) ja ulkoelektrodiloisteputkiin (EEFL) sisältyvä elohopea sekä yleiskäyttöön tarkoitettut suurpaine-elohopealamput (HPMV),
- kosmeettiset valmisteet (lukuun ottamatta joitakin silmille tarkoitettuja valmisteita),
- torjunta-aineet, biosidit ja antiseptiset aineet,
- tietyt mekaaniset mittalaitteet (esim. lämpömittarit, ilmanpainemittarit).

Elohopea-asetusta annettaessa (toukokuu 2017) edellä luetellut liitteeseen II sisältyvät lisättyä elohopeaa sisältävät tuotteet olivat tuotteita, joiden saattaminen markkinoille ja tuonti unioniin oli jo kielletty muiden unionin säädösten, kuten paristoista annetun direktiivin (EY) 2006/66¹⁶, kemikaaleista annetun asetuksen (EY) N:o 1907/2006 (REACH)¹⁷, kosmeettisista

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/66/EY, annettu 6 päivänä syyskuuta 2006, paristoista ja akuista sekä käytetyistä paristoista ja akuista ja direktiivin 91/157/ETY kumoamisesta (EUVL L 266, 26.9.2006, s. 1).

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1907/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja

valmisteista annetun asetuksen (EY) N:o 1223/2009¹⁸ ja tiettyjen vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annetun direktiivin 2011/65/EU¹⁹, jäljempänä 'RoHS-direktiivi', mukaisesti.

Koska teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisten elohopeattomien vaihtoehtojen saatavuus on kuitenkin parantunut, RoHS-direktiivin mukaisia markkinoille saattamista ja tuontia koskevia uusia rajoituksia on alettu soveltaa yhä useampiin lisättyä elohopeaa sisältäviin tuotteisiin. Tältä osin kyseisten lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden valmistuksen ja viennin jatkaminen on merkittävä elohopeasaasteiden aiheuttaja erityisesti kolmansissa maissa, joilla ei useinkaan ole resursseja varmistaa ympäristön kannalta järkevää jätehuoltoa ja joissa EU:n valmistamat tuotteet lisäävät vaarallisten tuotteiden kansallista taakkaa ja suurentavat paikallisten vähittäismyyjien, loppukäyttäjien ja asukkaiden riskiä. Vuonna 2018 unionista vietiin 13–38 tonnia elohopeaa hammasamalgamina ja vuonna 2020 yhteensä 0,5 tonnia elohopeaa lamppuissa (vastaa 156:ta miljoonaa elohopeaa sisältävää lamppua).

Näin ollen ehdotuksella pyritään **varmistamaan elohopea-asetuksen ja RoHS-direktiivin välinen johdonmukaisuus** ja siten **edistämään saasteettomuustoimintasuunnitelman lippulaivatoimen 8 mukaisia unionin sitoumuksia** lopettamalla vaiheittain seuraavien elohopeaa sisältävien lamppujen valmistus ja vienti:

- Elohopea-asetuksen nykyisessä liitteessä II (A osa) (3 kohta) kielletään seuraavien **yleiskäyttöön tarkoitettujen pienloistelamppujen (CFL) valmistus, tuonti ja vienti**:
i) pienloistelamput (CFL-i), joiden teho on enintään 30 wattia ja elohopeapitoisuus yli 2,5 mg/purkausputki; ja ii) pienloistelamput (CFL-ni²⁰), joiden teho on enintään 30 wattia ja elohopeapitoisuus yli 3,5 mg/purkausputki.

RoHS-direktiivin liitteen III (kohdat 1, 1 a, 1 b, 1 c, 1 d ja 1 e) muuttamista koskevan komission delegoidun direktiivin (EU) 2022/276²¹ antamisen jälkeen kaikkia yleiskäyttöön tarkoitettuja pienloistelamppuja voidaan saattaa unionin markkinoille ja tuoda maahan 24 päivästä helmikuuta 2023 alkaen ainoastaan, jos niiden elohopeapitoisuus on nolla.

- Elohopea-asetuksen nykyisessä liitteessä II (A osa) (4 kohdan a alakohta) kielletään sellaisten yleiskäyttöön tarkoitettujen **lineaaristen kolmihuippuloisteainelamppujen** valmistus, tuonti ja vienti, joiden teho on alle 60 wattia ja elohopeapitoisuus yli 5 mg/purkausputki.

komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta (EUVL L 396, 30.12.2006).

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1223/2009, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, kosmeettisista valmisteista (EUVL L 342, 22.12.2009, s. 59).

¹⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/65/EU, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2011, tiettyjen vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa (EUVL L 174, 1.7.2011).

²⁰ 'CFL-ni' tarkoittaa pienloistelamppuja, joissa ei ole sisäänrakennettua virranrajoitinta (eli joissa on ei-integroitu virranrajoitin).

²¹ Komission delegoitu direktiivi (EU) 2022/276, annettu 13 päivänä joulukuuta 2021, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/65/EU liitteen III muuttamisesta sen mukauttamiseksi tieteen ja tekniikan kehitykseen siltä osin kuin on kyse elohopean käyttöä yleiskäyttöön tarkoitetuissa yksikantaisissa pienloistelamppuissa koskevasta poikkeuksesta (EUVL L 43, 24.2.2022, s. 32–34).

RoHS-direktiivin liitteen III (kohdat 2 a, 2 a 1, 2 a 2, 2 a 3, 2 a 4 ja 2 a 5) muuttamista koskevan komission delegoidun direktiivin (EU) 2022/284²² antamisen jälkeen kaikkia yleiskäyttöön tarkoitettuja lineaarisia kolmihuippuloisteainelamppuja voidaan saattaa unionin markkinoille ja tuoda maahan 24 päivästä helmikuuta 2023 alkaen tai 24 päivästä elokuuta 2023 alkaen ainoastaan, jos niiden elohopeapitoisuus on nolla.

- Vaikka elohopea-asetuksen nykyinen liite II ei kata ***ei-lineaarisia kolmihuippuloisteainelamppuja***, RoHS-direktiivin liitteen III muuttamisesta (2 b 3 kohta) annettu komission delegoitu direktiivi (EU) 2022/282²³ mahdollistaa 24 päivästä helmikuuta 2025 alkaen tällaisten lamppujen saattamisen EU:n markkinoille ja tuonnin ainoastaan, jos niiden elohopeapitoisuus on nolla.
- Elohopea-asetuksen nykyisessä liitteessä II (A osa) (4 kohdan b alakohta) kielletään sellaisten yleiskäyttöön tarkoitettujen ***lineaaristen halofosfaattilamppujen (LFL)*** valmistus, tuonti ja vienti, joiden teho on alle 40 wattia ja elohopeapitoisuus yli 10 mg/purkausputki.

RoHS-direktiivin liitteessä III (kohta 2 b 1) sallitaan 13 päivästä huhtikuuta 2012 alkaen sellaisten lineaaristen halofosfaattilamppujen saattaminen unionin markkinoille ja tuonti, joiden putken läpimitta on > 28 mm (esim. T10 ja T12) ainoastaan, jos niiden elohopeapitoisuus on nolla.

- Vaikka elohopea-asetuksen nykyinen liite II ei kata ***ei-lineaarisia halofosfaattilamppuja***, RoHS-direktiivin liite III (2 b 2 kohta) sallii 13 päivästä huhtikuuta 2016 alkaen tällaisten lamppujen saattamisen EU:n markkinoille ja tuonnin ainoastaan, jos niiden elohopeapitoisuus on nolla.
- Vaikka elohopea-asetuksen nykyinen liite II ei kata ***suurpainenaatriumlamppuja (HPS)***, RoHS-direktiivin liitteen III muuttamisesta (kohdat 4 b I, 4 b II ja 4 b III) annettu komission delegoitu direktiivi (EU) 2022/283²⁴ sallii 24 päivästä helmikuuta 2023 alkaen sellaisten suurpainenaatriumlamppujen saattamisen EU:n markkinoille ja tuonnin, joissa on parannettu värintoistoindeksi $R_a > 60: P \leq 155 \text{ W}, > 60: 155 \text{ W} < P \leq 405 \text{ W}$ tai $> 60: P > 405 \text{ W}$, ainoastaan, jos niiden elohopeapitoisuus on nolla.

²² Komission delegoitu direktiivi (EU) 2022/284, annettu 16 päivänä joulukuuta 2021, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/65/EU liitteen III muuttamisesta sen mukauttamiseksi tieteen ja tekniikan kehitykseen siltä osin kuin on kyse elohopean käyttöä yleiskäyttöön tarkoitetuissa kaksikantaisissa lineaarisissa loistelampuissa koskevasta poikkeuksesta (EUVL L 43, 24.2.2022, s. 57–59).

²³ Komission delegoitu direktiivi (EU) 2022/282, annettu 13 päivänä joulukuuta 2021, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/65/EU liitteen III muuttamisesta sen mukauttamiseksi tieteen ja tekniikan kehitykseen siltä osin kuin on kyse elohopean käyttöä ei-lineaarissa kolmihuippuloisteainelampuissa koskevasta poikkeuksesta (EUVL L 43, 24.2.2022, s. 51–53).

²⁴ Komission delegoitu direktiivi (EU) 2022/283, annettu 13 päivänä joulukuuta 2021, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/65/EU liitteen III muuttamisesta sen mukauttamiseksi tieteen ja tekniikan kehitykseen siltä osin kuin on kyse elohopean käyttöä yleisvalaistukseen tarkoitetuissa suurpainenaatriumlampuissa, joissa on parannettu värintoistoindeksi, koskevasta poikkeuksesta (EUVL L 43, 24.2.2022, s. 54–56).

Lisäksi ehdotuksella pyritään varmistamaan lisättyä elohopeaa sisältäviä tuotteita koskevan unionin lainsäädännön johdonmukaisuus ja panemaan täytäntöön myös osapuolten maaliskuussa 2022 pidetyssä yleissopimuksen osapuolten konferenssien neljännessä kokouksessa, jäljempänä 'COP4-kokous', hyväksymä **Minamatan yleissopimuksen päätös MC-4/3**²⁵, jolla muutetaan muun muassa yleissopimuksen liitettä A (I osa) muiden sellaisten lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden luettelosta, joihin sovelletaan valmistuskieltoa ja kansainvälistä kauppaa koskevaa kieltoa.

Elohopea-asetuksen liitteen II yhdenmukaistamiseksi RoHS-direktiivin kanssa ehdotukseen sisältyy itse asiassa **päätöksen MC-4/3 (kohta 5)** soveltamisalaan kuuluvia lamppuja, joita käsitellään **COP5:ssä** (marraskuu 2023), mikä asettaa unionin johtoasemaan tulevia kansainvälisiä neuvotteluja varten. Tämä koskee seuraavia lamppuja:

- lineaariset halofosfaattilamput, joiden teho on yli 40 wattia;
- lineaariset halofosfaattilamput, joiden teho on enintään 40 wattia ja elohopeapitoisuus enintään 10 mg/lamppu.
- lineaariset kolmihuippuloisteinelamput, joiden teho on alle 60 wattia ja elohopeapitoisuus enintään 5 mg/lamppu.

Koska tavoitteena on yhdenmukaistaa elohopea-asetuksen liite II RoHS-direktiivin kanssa, tämä ehdotus kattaa kolme edellä mainittua kohtaa päätöksessä MC-4/3 olevasta 5 kohdasta riippumatta, mutta päätös on edelleen merkityksellinen käytöstä luopumisen määräaikojen osalta. Näin ollen tässä aloitteessa ehdotetaan 5 kohdassa suunniteltuja kaikkein kunnianhimoisimpia käytöstä luopumisen määräaikoja näille tuotteille ja osoitetaan siten EU:n pyrkivän jatkuvasti Minamatan yleissopimuksen tavoitteisiin, mikä käy ilmi unionin ennen COP4-kokousta tekemästä virallisesta ehdotuksesta²⁶ ja jäsenvaltioiden komissiolle antamista neuvotteluvalluoksista²⁷.

Lisäksi tällä ehdotuksella täydennetään **päätöstä MC-4/3 (kohta 1)**, jolla lisättiin kahdeksan uutta lisättyä elohopeaa sisältävää tuotetta Minamatan yleissopimuksen liitteeseen A (I osa), mukaan lukien yleiskäyttöön tarkoitettut CFL-i-pienloistelamput, joiden teho on enintään 30 wattia ja elohopeapitoisuus enintään 5 mg/purkausputki. Näiden tuotteiden valmistus, tuonti ja vienti kielletään 1 päivästä tammikuuta 2026 alkaen. Tämä on saatettu osaksi elohopea-

²⁵ UNEP/MC/COP.4/Dec.3 - Päätös MC-4/3: *Review and amendment of annexes A and B to the Minamata Convention on Mercury*, saatavilla osoitteessa <https://www.mercuryconvention.org/en/documents/review-and-amendment-annexes-and-b-minamata-convention-mercury>

²⁶ Neuvoston päätös (EU) 2021/727, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, ehdotusten antamisesta Euroopan unionin puolesta elohopeaa koskevan Minamatan yleissopimuksen liitteiden A ja B muuttamiseksi siltä osin kuin on kyse lisättyä elohopeaa sisältävistä tuotteista ja elohopeaa tai elohopeayhdisteitä sisältävistä valmistusprosesseista (EUVL L 55, 5.5.2021, s. 23).

²⁷ Neuvoston päätös (EU) 2022/549, annettu 17 päivänä maaliskuuta 2022, elohopeaa koskevan Minamatan yleissopimuksen osapuolten konferenssin neljännessä kokouksen toisessa osassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta kyseisen yleissopimuksen liitteiden A ja B muuttamista koskevan päätöksen hyväksymiseen (EUVL L 107, 6.4.2022, s. 78).

asetuksen liitettä II (A osa) samanaikaisesti ehdotetulla komission delegoidulla asetuksella²⁸. Delegoidun säädöksen käyttö on elohopea-asetuksen 20 artiklan mukaisesti perusteltua.

Edellä esitetyn perusteella tämän ehdotuksen **tavoitteet** ovat seuraavat:

i) laajennetaan hammasamalgamin käyttökielto koskemaan kaikkia väestön jäseniä unionissa 1 päivästä tammikuuta 2025 (täydellinen vaiheittainen lopettaminen), samalla kun turvataan hammaslääkäreiden oikeus käyttää hammasamalgamia edelleen, jos se katsotaan ehdottoman tarpeelliseksi potilaan erityisten lääketieteellisten tarpeiden (esim. allergiat, kosteudensätöongelmat jne.) perusteella.

ii) kielletään hammasamalgamin valmistus unionissa ja sen vienti 1 päivästä tammikuuta 2025.

iii) lisätään seuraavat kuusi lisättyä elohopeaa sisältävää tuotetta valmistus-, tuonti- ja vientikiellon soveltamisalaan lisäämällä ne liitteeseen II:

- yleiskäyttöön tarkoitetut pienloistelaput, jotka eivät vielä kuulu liitteen II tai edellä mainitusta delegoidusta säädöksestä johtuvan liitteen II samanaikaisen muutoksen soveltamisalaan;
- yleiskäyttöön tarkoitetut lineaariset kolmihuippuloisteinelamput, jotka eivät vielä kuulu liitteen II soveltamisalaan;
- yleiskäyttöön tarkoitetut lineaariset halofosfaattilamput, jotka eivät vielä kuulu liitteen II soveltamisalaan;
- yleiskäyttöön tarkoitetut ei-lineaariset kolmihuippuloisteinelamput;
- ei-lineaariset halofosfaattilamput;
- yleiskäyttöön tarkoitetut suurpainenatriumlamput.

Tällä ehdotuksella ei aseteta jäsenvaltioille ja toiminnanharjoittajille EU:n laajuista velvoitetta varustaa krematorioita elohopeapäästöjen puhdistusmenetelmiin liittyvällä teknologialla. Komissio arvioi, että unionin on säänneltävä krematorioiden elohopeapäästöjä asetuksen 19 artiklassa asetettujen vaatimusten mukaisesti, mutta arvioinnissa pääteltiin, että kustannukset ja hallinnolliset rasitteet eivät olisi oikeasuhteisia suhteessa asetettuihin ympäristötavoitteisiin ja jakautuisivat myös epätasaisesti eri jäsenvaltioissa (ks. myös 3 jakso).

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Elohopea-asetusta ei sovelleta erikseen, vaan yhdessä muiden unionin säädösten elohopeasäännösten kanssa, joissa säädetään muun muassa ilmaan ja veteen johdettavien

²⁸ C(2023) 4683 - Komission delegoitu asetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/852 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse lisättyä elohopeaa sisältävistä tuotteista, joihin sovelletaan valmistus-, tuonti- ja vientikieltoja.

elohopeapäästöjen²⁹, mukaan lukien teollisuuslaitosten päästöt³⁰, elohopeajätteen väliaikaisen varastoinnin³¹ ja äyriäisten elohopeapitoisuuden³² erityisvalvonnasta. Kuten edellä todettiin, elohopeaa koskevilla unionin välineillä ja säännöksillä pyritään saavuttamaan elohopeaton Eurooppa.

Tällä ehdotuksella edistetään tätä toimintapoliittista tavoitetta asettamalla elohopean käyttöä koskevia lisärajoituksia tietyille lisättyä elohopeaa sisältäville tuotteille eli hammasamalgamille ja elohopeaa sisältäville lamppuille. Sillä lisätään lisättyä elohopeaa sisältäviä tuotteita koskevan unionin lainsäädännön sisäistä johdonmukaisuutta täydentämällä RoHS-direktiivissä säädettyä kieltä saattaa kyseisiä elohopeaa sisältäviä lamppeja unionin markkinoille ja tuoda niitä kieltämällä tällaisten lamppujen valmistus ja vienti EU:ssa.

Elohopea-asetuksen ja vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista annetun asetuksen (EU) N:o 649/2012 (PIC-asetus)³³ välillä on myös rinnakkaisuus, koska elohopea-asetuksen liitteen II sisältö sisällytetään järjestelmällisesti PIC-asetuksen liitteeseen V (2 osa) johdonmukaisuuden vuoksi. Se tarkoittaa sitä, että tästä ehdotuksesta johtuvat elohopea-asetuksen liitteeseen II tehtävät muutokset sisällytetään PIC-asetuksen liitteeseen V (2 osa), kun lainsäätäjät ovat hyväksyneet ne.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Tällä aloitteella edistetään *Euroopan vihreän kehityksen ohjelman* puitteissa hyväksytyjen EU:n vuonna 2020 julkaistun *kestävyyttä edistävän kemikaalistrategian* ja EU:n vuoden 2021 *saasteettomuustoimintasuunnitelman* täytäntöönpanoa.

Näissä poliittisissa asiakirjoissa komissio kehottaa erityisesti kieltämään kaikkein haitallisimmat kemikaalit kulutustuotteissa ja se on sitoutunut siihen, että se ”näyttää esimerkkiä sekä kansainvälisten sitoumustensa mukaisesti varmistaa, että Euroopan unionissa kiellettyjä vaarallisia kemikaaleja ei tuoteta vientiin, muun muassa muuttamalla tarvittaessa asiaankuuluvaa lainsäädäntöä”, ja pienentää siten ulkoista saastejalanjälkeään (saasteettomuustoimintasuunnitelman lippulaivatoimi 8).

Lisäksi tällä aloitteella edistetään unionissa kahta kestävän kehityksen tavoitetta eli hyvää terveyttä ja hyvinvointia, joilla varmistetaan terveellinen elämä ja hyvinvointi kaikenikäisille (tavoite 3), ja kestävän kulutus- ja tuotantomallin varmistamista (tavoite 12)³⁴ sekä hiilestä

²⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/105/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, ympäristölaatuunormeista vesipolitiikan alalla, neuvoston direktiivien 82/176/ETY, 83/513/ETY, 84/156/ETY, 84/491/ETY ja 86/280/ETY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY muuttamisesta (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 84–97).

³⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/75/EU, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, teollisuuden päästöistä (EUVL L 334, 17.12.2010, s. 17–119).

³¹ Neuvoston direktiivi 1999/31/EY, annettu 26 päivänä huhtikuuta 1999, kaatopaikoista, EYVL L 182, 16.7.1999, s. 1–19).

³² Komission asetus (EY) N:o 1881/2006, annettu 19 päivänä joulukuuta 2006, tiettyjen elintarvikkeissa olevien vierasainesten enimmäismäärien vahvistamisesta (EUVL L 364, 20.12.2006, s. 5).

³³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 649/2012, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista (EUVL L 201, 27.7.2012, s. 60).

³⁴ Kestävän kehityksen Agenda 2030: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/development-agenda/>

irtautumista koskevaa EU:n toimintasuunnitelmaa edistämällä elohopeaa sisältävien lamppujen korvaamista energiatehokkaammilla valaistusvaihtoehdoilla eli LED-lampuilla.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tarkoitus ja sisältö liittyvät ympäristön ja ihmisten terveyden suojeluun. Näin ollen ehdotetun asetuksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta.

• Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

Tämä aloite perustuu suoraan elohopea-asetuksen 19 artiklaan. Tämän säännöksen 3 kohdassa säädetään, että komissio esittää tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksen yhdessä 1 kohdassa tarkoitettun kertomuksensa kanssa.

Kuten edellä mainittiin, tarkastelukertomuksessa todettiin, että on tarpeen toteuttaa unionin toimia muun muassa hammasamalgaamin käytön täydellisen vaiheittaisen lopettamisen aikaansaamiseksi ja lisättyä elohopeaa sisältäviä tuotteita koskevan unionin lainsäädännön yhdenmukaistamiseksi. Jäsenvaltiot voivat saavuttaa tavoitteen, mutta kun otetaan huomioon toteutettavien toimenpiteiden luonne (eli hammasamalgaamin käytön yhdenmukainen kieltäminen), lisättyä elohopeaa sisältäviä tuotteita koskevan EU:n lainsäädännön yhdenmukaistaminen olisi vaikuttavampaa ja tehokkaampaa, jos ne toteutetaan unionin tasolla.

Elohopeapäästöt ovat luonteeltaan rajatylittäviä, ja ne kulkeutuvat kansallisten rajojen yli sekä jäsenvaltioiden välillä että yli unionin ulkorajojen. Näin ollen asianmukainen ja tehokas saastumisen torjunta voidaan saavuttaa nopeammin ja tehokkaammin unionin tasolla verrattuna jäsenvaltioihin, jotka toimivat koordinoimattomasti yksin.

Unionin tason toimet mahdollistaisivat johdonmukaisemman ja selkeämmän oikeudellisen kehyksen luomisen puuttamalla asian kaikkiin puoliin valmistusteollisuudesta vientiin. Selkeiden ja täsmällisten EU:n laajuisten sääntöjen avulla asianomaiset henkilöt ja oikeushenkilöt voisivat varmistaa täydet oikeutensa ja velvollisuutensa.

Unioni on aina ollut maailmanlaajuinen toimija, joka on edistänyt kaiken elohopean käytön ja kaupan nopeaa lopettamista. Tämän politiikan kanssa johdonmukaisella unionin lainsäädännöllä vahvistetaan unionin uskottavuutta ja vaikutetaan myönteisesti terveyteen ja ympäristöön kansainvälisellä tasolla.

• Suhteellisuusperiaate

Tähän ehdotukseen liittyvä vaikutustenarviointiasiakirja sisältää ympäristöä koskevan, taloudellisen ja sosiaalisen arvioinnin kustakin toimintavaihtoehdosta. Tämän ehdotuksen sisällössä otetaan täysimääräisesti huomioon tämän analyysin tulokset. Hammasamalgaamin käytön, valmistuksen ja viennin ehdotettua vaiheittaista lopettamista ja asianomaisten elohopeaa sisältävien lamppujen valmistusta, tuontia ja vientiä koskevaa ehdotettua kieltoa

pidetään oikeasuhteisina. Koska ehdotuksessa säädetään edellä mainitusta vaiheittaisesta lopettamisesta ja kiellosta, se ei ylitä sitä, mikä on tarpeen tavoitellun ympäristötavoitteen eli elohopeattoman Euroopan saavuttamiseksi ja sen takaamiseksi, että Eurooppa ei enää vie lisättyä elohopeaa sisältäviä tuotteita, joille on saatavilla myrkyttömiä ja energiatehokkaampia vaihtoehtoja.

Krematorioiden elohopeapäästöjen sääntelyyn perustuvan toimintavaihtoehdon arvioinnissa, joka perustui velvoitteeseen käyttää puhdistusteknologiaa, todettiin, että siihen liittyvät kustannukset ja hallinnolliset rasitteet eivät olisi oikeassa suhteessa tavoiteltuihin tavoitteisiin, minkä vuoksi vaihtoehtoa ei säilytetä tässä ehdotuksessa.

- **Toimintatavan valinta**

Koska muutettava unionin säädös on asetus, ehdotus annetaan asetuksen muodossa.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Vaikutustenarvioinnin laatimisen yhteydessä toteutettiin joulukuun 2021 ja syyskuun 2022 välisenä aikana erilaisia kuulemisjärjestelyjä sidosryhmien kanssa käytävää vuoropuhelua varten. Keskeisiä sidosryhmiä kuultiin kohdennetulla kyselylomakkeella, joka sisälsi erityiskysymyksiä kolmesta osa-alueesta (hammasamalgaami, krematorioiden elohopeapäästöt ja lisätty elohopeaa sisältävät tuotteet), ja lisäksi seurantahaastattelussa, kahdessa kuulemisyöpajassa ja fokusryhmässä. Kaikkia muita asiaankuuluvia sidosryhmiä kuultiin ”Kerro mielipiteesi” -sivuston julkisen kuulemisen kyselylomakkeella. Kolmesta ongelma-alueesta saadut tärkeimmät näkemykset on esitetty seuraavassa:

Hammasamalgaamin osalta yli 70 prosenttia kuulluista sidosryhmistä katsoo, että hammasamalgaamin lopettaminen EU:n laajuisesti edellyttäisi yleistä käytön vaiheittaista lopettamista, kun taas 28 prosenttia katsoo, että kunkin jäsenvaltion olisi valittava käytön asteittainen lopettaminen kansallisten prioriteettien ja edellytysten mukaisesti. Julkisen verkkokuulemisen tulosten perusteella kansalaiset, kansalaisjärjestöt, ympäristöjärjestöt ja ympäristönäkökohtia painottavien hammaslääkäreiden järjestöt tukevat suurelta osin hammasamalgaamin vaiheittaista poistamista käytöstä vuoteen 2025 mennessä. Elinkeinoelämän järjestöt ja hammaslääkärit korostivat tarvetta varmistaa, että pienituloisilla väestöllä on käytettävissään vaihtoehtoisia ratkaisuja, kuten kattava valikoima hammashygieniaan liittyviä ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä, ja että potilaiden erityiset lääketieteelliset tarpeet otetaan asianmukaisesti huomioon. Muutamat organisaatiot ilmaisivat huolensa varhaisesta käytöstä poistamisesta ja katsoivat, että suun terveyden ennaltaehkäisyn ja kampanjoinnin suuntaukset voivat riittää vähentämään luonnollisesti hammasamalgaamin käyttöä.

Krematorioiden elohopeapäästöjen osalta sidosryhmien keskuudessa katsotaan yleisesti, että nämä päästöt liittyvät suoraan hammasamalgaamin käytön jatkamiseen, ja suurin osa vastaajista kannatti EU:n laajuisia poliittikkaa krematorioiden elohopeapäästöjen rajoittamiseksi.

Lisättyä elohopeaa sisältävät tuotteet: Elinkeinoelämän järjestöt, jäsenvaltioiden viranomaiset ja kansalaisjärjestöt ovat yhtä mieltä siitä, että unionilla on Minamatan yleissopimuksen puitteissa velvollisuus osoittaa maailmanlaajuisia johtajuutta ihmisen toiminnan aiheuttamien elohopealähteiden käytöstä poistamisessa. Tältä osin lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden valmistusta ja kansainvälistä kauppaa koskevat rajoitukset ovat keskeinen osatekijä erityisesti silloin, kun vaihtoehdot ovat taloudellisesti ja teknisesti toteuttamiskelpoisia. Kaikki kansalaisjärjestöt olivat vahvasti sitä mieltä, että unionin olisi lakattava valmistamasta ja viemästä lisättyä elohopeaa sisältäviä tuotteita, jotka on jo kielletty sisämarkkinoilla, koska tämä on käytäntö, joka on suoraan ristiriidassa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden kanssa. Elinkeinoelämän järjestöt tukivat maailmanlaajuisesti yhdenmukaistettuja toimia, mutta ilmaisivat pitävänsä parempana kansainvälistä kieltoa, kun otetaan huomioon kysyntä ja tarjonta kolmansissa maissa.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Puitesopimuksen (FWC) ENV.F.1/FRA/2019/0001 nojalla Euroopan komissio tilasi ulkopuolisen konsultin toteuttamaan erityisen sopimuksen elohopea-asetuksen tarkistamista koskevan vaikutustenarvioinnin tueksi.

- **Vaikutustenarviointi**

Tehdyn vaikutustenarvioinnin³⁵ perusteella sääntelyntarkastelulautakunta antoi aloitteesta myönteisen lausunnon 24. maaliskuuta 2023³⁶.

Hammasamalgaamin käytön osalta vaikutustenarvioinnissa todettiin, että paras toimintavaihtoehto on ottaa käyttöön EU:n laajuinen velvoite luopua hammasamalgaamin käytöstä vuodesta 2025 alkaen, koska i) se johtaisi suurimpiin ympäristö- ja terveyshyötyihin, mukaan lukien krematorioiden elohopeapäästöjen väheneminen, ii) aikataulu on toteutettavissa, kuten ne jäsenvaltiot, jotka ovat jo lopettaneet hammasamalgaamin käytön vaiheittain tai aikovat lopettaa hammasamalgaamin käytön vaiheittain, ovat osoittaneet, samoin kuin yleinen laskusuuntaus hammasamalgaamin käytössä, iii) hammasamalgaamin ja elohopeattomien vaihtoehtojen välisen kustannuseron odotetaan kaventuvan suuremman kysynnän ja innovoinnin myötä, iv) tämä varmistaisi yhdenmukaisen vaiheittaisen poistamisen kaikissa jäsenvaltioissa ja asettaisi siten unionin ensisijaiseen johtoasemaan tulevaisuudessa kansainvälisissä neuvotteluissa, v) kielto edistäisi Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa, saasteettomuustoimintasuunnitelmassa ja *kestävyyttä edistävässä kemikaalistrategiassa* asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Hammasamalgaamin käytöstä luopumisella vuoteen 2025 mennessä arvioidaan olevan vain pieniä taloudellisia vaikutuksia, koska vain neljä EU:n entisestä 23:sta hammasamalgaamin valmistajasta ei ole vielä ilmoittanut lopettaneensa tuotantoaan (sertifikaatit kuitenkin vanhenevat vuonna 2023). Tämä korostaa, että käytön vaiheittainen lopettaminen on viime

³⁵ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja – vaikutustenarviointiasiakirja – oheisasiakirja ehdotukseen ”Elohopeasta 17 päivänä toukokuuta 2017 annettun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/852 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse hammasamalgaamista ja muista lisättyä elohopeaa sisältävistä tuotteista, joihin sovelletaan valmistus-, tuonti- ja vientirajoituksia” SWD (2023) 395

³⁶ Viite: Ares(2023)2149020.

vuosina edistynyt vakaasti ja että elohopeattomien vaihtoehtojen saatavuus on lisääntynyt. Kohtuuhintaisiin vaihtoehtoihin siirtymiseen liittyvät rajalliset lisäkustannukset odotetaan katettavan sosiaaliturvajärjestelmillä ja/tai yksityisellä terveydenhuollolla.

Krematorioiden elohopeapäästöjen osalta vaikutustenarvioinnissa todettiin, että oikeudellinen velvoite varustaa krematoriot (niiden kapasiteetista riippumatta) elohopeapäästöjen puhdistusmenetelmiin liittyvällä teknologialla i) ei olisi kustannus-hyötysuhteeltaan kannattavaa tai olisi vain marginaalisesti kannattavaa eikä johtaisi merkittäviin ympäristöhyötyihin, ii) jos sitä sovellettaisiin kaikkiin krematorioihin, aiheuttaisi huomattavia taloudellisia paineita pienille ja keskisuurille yrityksille (pk-yritykset), joiden toimintakapasiteetti on alhainen, iii) aiheuttaisi merkittäviä hallinnollisia rasitteita toiminnanharjoittajille ja toimivaltaisille viranomaisille ja iv) menettäisi tehokkuutta ja vaikuttavuutta erityisesti, kun sitä harkitaan toteutettavaksi yhdessä hammasamalgaamin käytön vaiheittaisen lopettamisen kanssa.

Näin ollen toimintavaihtoehto, jossa komissio laatii oikeudellisesti sitomattoman ohjeasiakirjan, säilytettiin ensisijaisena toimintavaihtoehtona. Komissio laatii tämän ohjeasiakirjan elohopea-asetuksen muuttamista koskevan ehdotuksen hyväksymisen jälkeen. Asiakirja ei siis kuulu tähän aloitteeseen.

Hammasamalgaamin valmistuksen ja viennin osalta vaikutustenarvioinnissa todettiin, että suositeltava toimintavaihtoehto on velvoite kieltää tämä valmistus ja vienti. Tämä kielto toteutuisi vuodesta 2025 alkaen, jotta se vastaisi ehdotettua käytön vaiheittaista lopettamista. Hammasamalgaamin vientikielto kolmansiin maihin johtaa todennäköisesti elohopeattomien vaihtoehtoisten paikkamateriaalien kysynnän kasvuun, koska unionin markkinat kasvavat.

Muiden lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden eli elohopeaa sisältävien lamppujen valmistuksen, tuonnin ja viennin osalta vaikutustenarvioinnissa todettiin, että suositeltava toimintavaihtoehto on ottaa käyttöön elohopeaa koskevassa asetuksessa EU:n laajuinen kielto valmistaa ja viedä sellaisia elohopeaa sisältäviä lamppuja, joiden saattaminen sisämarkkinoille on kiellettyä RoHS-direktiivin ansiosta. Elohopeaa koskevan Minamatan yleissopimuksen neuvotteluosapuolten COP5-kokousta silmällä pitäen asetettujen aikaisimpien käytöstä luopumisen määräaikaisten perusteella määräajat olisivat 2026 ja 2028 (ks. edellä). EU:n laajuinen kielto antaisi unionille mahdollisuuden ryhtyä välittömiin toimiin ja vähentää lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden vientiä edelleen riippumatta Minamatan yleissopimuksen mukaisten tulevien neuvottelujen toistaiseksi ennakoimattomasta tuloksesta. Tällainen toimi on voimakas signaali kolmansille maille, ja sillä varmistetaan unionin markkinoiden kilpailukyvyyn ja uskottavuuden säilyttäminen suhteessa Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa, saasteettomuustoimintasuunnitelmassa ja kestävyttä edistävässä EU:n kemikaalistrategiassa asetettuihin tavoitteisiin.

Tällaisen valmistus- ja vientikiellon vaikutusten odotetaan olevan pieniä, koska se koskee unionissa vain neljää valmistajaa, jotka ovat suurelta osin muuntaneet tuotantolinjojaan keskittyen LED-lamppuihin. Lisäksi se antaisi unionille mahdollisuuden vähentää osuuttaan elohopean tuotannosta sitoumustensa mukaisesti, jotka koskevat unionin ulkoisen saastejalanjäljen pienentämistä erityisesti Euroopan vihreän kehityksen ohjelman, saasteettomuustoimintasuunnitelman ja kestävyttä edistävän EU:n kemikaalistrategian nojalla, ja vahvistaa lisättyä elohopeaa sisältäviä tuotteita koskevan unionin lainsäädännön sisäistä johdonmukaisuutta.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Komission paremmasta sääntelystä antaman sitoumuksen mukaisesti tämä ehdotus on valmisteltu osallistavasti, ja se perustuu täyteen avoimuuteen ja jatkuvaan yhteistyöhön sidosryhmien kanssa ottaen asianmukaisesti huomioon tarpeettomien rasitteiden välttäminen. Ehdotus perustuu parhaaseen saatavilla olevaan näyttöön, johon viitataan tämän ehdotuksen liitteenä olevassa vaikutustenarvioinnissa, ja asiantuntijatiетoon, jossa otetaan huomioon ulkoinen palaute. Elohopea-asetuksessa ei tällä hetkellä säädetä krematorioiden, hammaslääkäreiden tai lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden valmistajien raportoinnista (eikä siihen liittyvistä raportointikustannuksista). Jäsenvaltioiden viranomaiset raportoivat asetuksen täytäntöönpanosta, ja tämän yleisen raportoinnin likimääräinen vuotuinen hallinnollinen taakka on vähäinen (30 000–100 000 euroa vuodessa koko unionin osalta), ja raportointi perustuu tietoihin, joiden olisi jo oltava viranomaisten saatavilla.

- **Perusoikeudet**

Tässä ehdotuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia, erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettuja oikeuksia. Ehdotus edistää myös oikeutta ympäristönsuojelun korkean tasoon kestäväen kehityksen periaatteen mukaisesti, kuten perusoikeuskirjan 37 artiklassa edellytetään.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Tällä aloitteella ei ole talousarviovaikutuksia.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Jotta hammasamalgamin käyttö voidaan vähitellen lopettaa tehokkaasti, jäsenvaltioiden on toteutettava markkinavalvontaa ja vaatimustenmukaisuuden tarkistuksia asetuksen (EU) 2019/1020³⁷ mukaisesti. Hammasamalgamin valmistus- ja vientikiellon sekä asianomaisten elohopeaa sisältävien lamppujen valmistuksen, tuonnin ja viennin osalta elohopea-asetuksen 10 artiklan muuttaminen (hammasamalgami) ja liitteen II (A osa) laajentaminen eivät johda unionin tapauskohtaiseen velvoitteeseen valvoa täytäntöönpanoa. Kaikki asiaankuuluvat tiedot toimitetaan komissiolle jäsenvaltioiden elohopea-asetuksen täytäntöönpanoa koskevien kertomusten kautta 18 artiklan ja sen nojalla tehdyn raportointipäätöksen mukaisesti.³⁸ Tämän ehdotuksen olisi yhdessä käynnissä olevien hiilen vähentämistä koskevien toimien kanssa johdettava siihen, että elohopean esiintyminen ilmassa, vedessä ja maaperässä vähenee

³⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1020, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta (EUVL L 169, 25.6.2019, s. 1–44).

³⁸ Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2019/1752, annettu 25 päivänä helmikuuta 2019, kyselylomakkeiden sekä jäsenvaltioiden laatimien kertomusten muodon ja julkaisuutiheyden vahvistamisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/852 mukaisesti (EUVL L 269, 23.10.2019, s. 5–11).

asteittain, ja tätä olisi seurattava saasteettomuuden seuranta ja näkymiä koskevan kaksivuotisoraportin yhteydessä.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Asetuksen **1 artiklassa** ehdotetaan ensinnäkin asetuksen (EU) 2017/852 10 artiklan täydentämistä **uudella 2 a kohdalla**, jolla otetaan käyttöön EU:n laajuinen kielto käyttää hammasamalgamia hammashoidossa 1. tammikuuta 2025 alkaen. Tämä uusi 2 a kohta täydentää nykyistä 2 kohtaa, jossa kielletään jo tällainen käyttö maitohampaiden hoidossa ja alle 15-vuotiaiden lasten, raskaana olevien ja imettävien naisten, hammashoidossa. Nykyisen 2 kohdan mukaisesti uudessa 2 a kohdassa säädetään myös hammaslääkärien mahdollisuudesta jatkaa hammasamalgamin käyttöä potilailla, joilla on erityisiä sairauksia (esimerkiksi allergioita).

Asetuksen 1 artiklassa ehdotetaan myös asetuksen (EU) 2017/852 10 artiklan täydentämistä **uudella 7 kohdalla**, jolla otetaan käyttöön EU:n laajuinen kielto valmistaa ja viedä hammasamalgamia 1. tammikuuta 2025 alkaen. Ehdotetulla kiellolla täydennetään ehdotettua hammasamalgamin käyttökieltoa kaikille väestöryhmille ja edistetään näin unionin tavoitteen saavuttamista sen ulkoisen saastejalanjäljen pienentämiseksi saasteettomuustoimintasuunnitelman ja kestävyyttä edistävän EU:n kemikaalistrategian mukaisesti. Hammasamalgamin tuonti on edelleen sallittua, jotta hammaslääkärit voivat jatkaa sen käyttöä niissä harvoissa tapauksissa, joissa potilaan erityiset sairaudet sitä edellyttävät.

Asetuksen **2 artiklassa** ehdotetaan asetuksen (EU) 2017/852 **liitteen II (A osa) muuttamista** lisäämällä siihen viisi elohopeaa sisältävää lampputyyppeä.

Uusiin kiellettyihin lisättyä elohopeaa sisältäviin tuotteisiin sovelletaan asetuksen (EU) 2017/852 5 artiklan 2 kohdassa säädettyjä poikkeuksia, joiden nojalla sen liitteessä II (A osa) lueteltujen lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden valmistusta, tuontia ja vientiä voidaan laillisesti jatkaa sellaisten lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden osalta, joiden katsotaan olevan välttämättömiä pelastuspalvelun ja sotilaskäytön kannalta tai joita käytetään tutkimuksissa, laitteiden kalibroinnissa tai vertailunormaaleina.

Yleiskäyttöön tarkoitetut pienloistelamput, joita 3 ja 3 a kohta eivät vielä kata

Liitteeseen II (A osa) ehdotetulla uudella 3 b kohdalla täydennetään nykyistä 3 kohtaa ja pyritään yhdenmukaisuuteen pienloistelamppujen markkinoille saattamista koskevien rajoitusten kanssa, jotka on hiljattain otettu käyttöön RoHS-direktiivin nojalla komission delegoidun direktiivin (EU) 2022/276 myötä. Lisäksi ehdotetussa uudessa 3 b kohdassa viitataan 3 a kohtaan, joka lisättiin kyseiseen liitteeseen komission delegoidulla asetuksella [...], jolla Minamatan yleissopimusta koskevassa COP4-kokouksessa hyväksytyn päätöksen MC-4/3 1 kohta saatettiin osaksi unionin lainsäädäntöä. Päivämääräksi, jona kyseisten lamppujen vienti, tuonti ja valmistus lopetetaan COP4-kokouksessa sovitun käytöstä luopumisen määräajan mukaisesti (ks. päätöksen MC-4/3 1 kohta), on ilmoitettu 31. joulukuuta 2025. Liitteessä II (A osa) olevien 3, 3 a ja 3 b kohtien lukeminen ja täytäntöönpano yhdessä merkitsee sitä, että kaikkien yleiskäyttöön tarkoitettujen pienloistelamppujen valmistus ja vienti kielletään EU:n laajuisesti niiden tehosta, koosta tai muista muuttujista riippumatta ja siten täydennetään RoHS-direktiivin mukaista kieltoa niiden markkinoille saattamisesta ja tuonnista.

Yleiskäyttöön tarkoitetut lineaariset kolmihuippuloisteainelamput, jotka eivät vielä kuulu 4 kohdan a alakohdan soveltamisalaan

Liitteeseen II (A osa) ehdotetulla uudella 4 a kohdalla täydennetään nykyistä 4 kohdan a alakohtaa ja pyritään varmistamaan, että se on yhdenmukainen RoHS-direktiivin nojalla säädettyssä komission delegoidussa direktiivissä (EU) 2022/284 vahvistettujen rajoitusten kanssa. Päivämääräksi, jona kyseisten lamppujen vienti, tuonti ja valmistus lopetetaan, on ilmoitettu 31. joulukuuta 2027, ja siinä otetaan huomioon osapuolten COP5-kokouksen päätöksen MC-4/3 5 kohdan mukaisesti ehdottama kunnianhimoisin käytöstä luopumisen määräaika. Liitteessä II (A osa) olevien 4 a kohdan ja 4 kohdan a alakohdan lukeminen ja täytäntöönpano yhdessä merkitsee sitä, että kaikkien yleiskäyttöön tarkoitettujen lineaaristen kolmihuippuloisteainelamppujen valmistus ja vienti kielletään EU:n laajuisesti niiden tehosta, koosta tai muista muuttujista riippumatta ja kieltoa sovelletaan ja sillä täydennetään siten RoHS-direktiivin mukaista kieltoa niiden markkinoille saattamisesta ja tuonnista.

Yleiskäyttöön tarkoitetut lineaariset halofosfaattilamput, jotka eivät vielä kuulu 4 kohdan b alakohdan soveltamisalaan

Liitteeseen II (A osa) ehdotetulla uudella 4 b kohdalla täydennetään nykyistä 4 kohdan b alakohtaa ja sillä pyritään varmistamaan, että liite II (A osa) on yhdenmukainen RoHS-direktiivin nojalla 13 päivästä huhtikuuta 2012 vahvistettujen lineaaristen halofosfaattilamppujen markkinoille saattamista koskevien rajoitusten kanssa. Päivämääräksi, jona kyseisten lamppujen vienti, tuonti ja valmistus lopetetaan, on ilmoitettu 31. joulukuuta 2025, ja siinä otetaan huomioon osapuolten COP5-kokouksen päätöksen MC-4/3 5 kohdan mukaisesti ehdottama kunnianhimoisin käytöstä luopumisen määräaika. Liitteessä II (A osa) olevien 4 b kohdan ja 4 kohdan b alakohdan lukeminen ja täytäntöönpano yhdessä merkitsee sitä, että kaikkien yleiskäyttöön tarkoitettujen lineaaristen halofosfaattilamppujen valmistus ja vienti kielletään EU:n laajuisesti niiden tehosta, koosta tai muista muuttujista riippumatta ja kieltoa sovelletaan ja sillä täydennetään siten RoHS-direktiivin mukaista niiden markkinoille saattamista ja tuontia koskevaa kieltoa.

Ei-lineaariset kolmihuippuloisteainelamput

Liitteeseen II (A osa) ehdotetulla uudella 4 c kohdalla pyritään varmistamaan, että kyseinen liite on yhdenmukainen RoHS-direktiivin nojalla vahvistettujen ei-lineaaristen kolmihuippuloisteainelamppujen markkinoille saattamiseen 24. helmikuuta 2025 alkaen sovellettavien rajoitusten kanssa. Päivämääräksi, jona kyseisten lamppujen vienti, tuonti ja valmistus lopetetaan lineaarisia kolmihuippuloisteainelamppuja koskevan uuden 4 a kohdan (edellä) mukaisesti, on ilmoitettu 31. joulukuuta 2027. Tämän määräajan asettamisessa otetaan täysimääräisesti huomioon kaikkein kunnianhimoisin käytöstä luopumisen määräaika, josta neuvotellaan lineaaristen kolmihuippuloisteainelamppujen osalta (ks. päätöksen MC-4/3 5 kohta), ja näin pyritään yhdenmukaistamaan lineaaristen ja ei-lineaaristen kolmihuippuloisteainelamppujen käytöstä luopumisen määräajat.

Ei-lineaariset halofosfaattilamput

Liitteeseen II (A osa) ehdotetulla uudella 4 d kohdalla pyritään varmistamaan, että kyseinen liite on yhdenmukainen RoHS-direktiivin nojalla vahvistettujen ei-lineaaristen halofosfaattilamppujen markkinoille saattamiseen 13. huhtikuuta 2016 alkaen sovellettavien rajoitusten kanssa. Päivämääräksi, jona kyseisten lamppujen vienti, tuonti ja valmistus

lopetetaan lineaarisia halofosfaattilamppuja koskevan uuden 4 b kohdan (edellä) mukaisesti, on ilmoitettu 31. joulukuuta 2025. Tämän määräajan asettamisessa otetaan täysimääräisesti huomioon kaikkein kunnianhimoisin käytöstä luopumisen määräaika, josta neuvotellaan lineaaristen halofosfaattilamppujen osalta (ks. päätöksen MC-4/3 5 kohta), ja näin pyritään yhdenmukaistamaan lineaaristen ja ei-lineaaristen halofosfaattilamppujen käytöstä luopumisen määräajat.

Yleiskäyttöön tarkoitetut suurpainenatriumlamput

Liitteeseen II (A osa) ehdotetulla uudella 5 a kohdalla pyritään varmistamaan, että kyseinen liite on yhdenmukainen RoHS-direktiivin nojalla vahvistettujen suurpainenatriumlamppujen markkinoille saattamiseen 24. helmikuuta 2027 alkaen sovellettavien rajoitusten kanssa. Päivämääräksi, josta alkaen näiden lamppujen valmistus, vienti ja tuonti lopetetaan, on ilmoitettu 31. joulukuuta 2027. Tässä määräajassa otetaan täysimääräisesti huomioon vaikutustenarvioinnin tulokset ja EU:n valmistajille riittävä siirtymäaika.

Asetuksen 3 artiklassa säädetään, että asetus tulee voimaan kahdentenkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

elohopeasta 17 päivänä toukokuuta 2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/852 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse hammasamalgaamista ja muista lisättyä elohopeaa sisältävistä tuotteista, joihin sovelletaan valmistus-, tuonti- ja vientirajoituksia

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksikössä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksiköstä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/852³ 19 artiklan 1 kohdan mukaisesti komission oli arvioitava ja raportoitava tarpeesta säännellä unionin tasolla krematorioista peräisin olevia elohopean ja elohopeayhdisteiden, jäljempänä 'elohopea', päästöjä, hammasamalgaamin käytön vaiheittaisen lopettamisen toteutettavuutta pitkällä aikavälillä ja mieluiten vuoteen 2030 mennessä sekä muiden sellaisten lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden valmistuksen ja viennin kieltämisen ympäristöhyötyjä ja toteutettavuutta, joiden unionin markkinoille saattaminen ja tuonti unioniin on kielletty.
- (2) Komission kertomuksessaan⁴ ja myöhemmässä vaikutustenarvioinnissaan⁵ tekemien päätelmien perusteella komissio katsoi aiheelliseksi esittää asetuksen (EU) 2017/852

¹ EUVL C , , s. .

² EUVL C , , s. .

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/852, annettu 17 päivänä toukokuuta 2017, elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta (EUVL L 137, 24.5.2017, s. 1).

⁴ Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle asetuksen 2017/852 19 artiklan 1 kohdassa edellytetyistä elohopean käyttöä hammasamalgaamissa ja tuotteissa koskevista arvioinneista, COM(2020) 378 final, 17.8.2020.

⁵ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja – vaikutustenarviointiasiakirja – oheisasiakirja ehdotukseen ”Elohopeasta 17 päivänä toukokuuta 2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/852 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse hammasamalgaamista ja muista lisättyä elohopeaa sisältävistä tuotteista, joihin sovelletaan valmistus-, tuonti- ja vientirajoituksia” SWD (2023) 395

19 artiklan 3 kohdan mukaisesti lainsäädäntöehdotuksen hammasamalgaamin käytön vaihteittaisesta lopettamisesta sekä hammasamalgaamin ja tiettyjen elohopeaa sisältävien lamppujen valmistus- ja vientikiellosta.

- (3) Lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden käyttö, mukaan lukien hammasamalgaamin ja elohopeaa sisältävien lamppujen käyttö, on suurin jäljellä oleva tarkoituksellinen elohopean käyttötarkoitus unionissa. Elohopeattomat vaihtoehdot ovat kuitenkin taloudellisesti ja teknisesti toteuttamiskelpoisia ja helposti saatavilla.
- (4) Kun otetaan huomioon elohopeattomien vaihtoehtojen saatavuus, on aiheellista kieltää hammasamalgaamin käyttö kaikkien väestöryhmien hammashoidossa samalla kun säilytetään mahdollisuus käyttää hammasamalgaamia potilailla, joilla on erityisiä lääketieteellisiä tarpeita. Jotta unionin markkinoilla kiellettyä hammasamalgaamia ei valmistettaisi unionista vientiä varten, on tarpeen kieltää hammasamalgaamin valmistus ja vienti. Sen vuoksi asetuksen (EU) 2017/852 10 artiklaa olisi muutettava.
- (5) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/65/EU⁶ 4 artiklan 1 kohdassa kielletään tiettyjen elohopeaa sisältävien sähkö- ja elektroniikkalaitteiden saattaminen unionin markkinoille ja tuonti unioniin. Mainitun direktiivin liitteessä III luetellaan muun muassa tietyt lisättyä elohopeaa sisältävät lamput, jotka on vapautettu mainitusta kiellosta siinä mainittuihin päivämääriin saakka. Poikkeuksen voimassaolo päättyi jo 13 päivänä huhtikuuta 2016 ei-lineaaristen halofosfaattilamppujen osalta, ja sen voimassaolo päättyy 24 päivänä helmikuuta 2023 tai 24 päivänä helmikuuta 2027 pienloistelamppujen, lineaaristen loistelamppujen ja suurpainenatriumlamppujen sekä tiettyjen yleiskäyttöön tarkoitettujen ei-lineaaristen kolmihiippuloisteainelamppujen osalta. Lisäksi tietyt yleiskäyttöön tarkoitetut lineaariset loistelamput luetellaan tulevaa kieltoa varten päätöksessä MC-4/3, joka hyväksyttiin elohopeaa koskevan Minamatan yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssin neljännessä kokouksessa 21–25 päivänä maaliskuuta 2022⁷. Unioni tuki kyseistä päätöstä neuvoston päätöksellä (EU) 2022/549⁸. Koska jotkin näistä lampuista eivät tällä hetkellä kuulu asetuksen (EU) 2017/852 liitteessä II olevan A osan soveltamisalaan, ne olisi johdonmukaisuuden vuoksi sisällytettävä siihen niiden valmistuksen ja viennin kieltämiseksi direktiivin 2011/65/EU liitteen III mukaisista päivämääristä ja kaikkein kunnianhimoisimmista päätökseen MC-4/3 sisältyvistä määräajoista alkaen.
- (6) Sen vuoksi asetusta (EU) 2017/852 olisi muutettava,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/65/EU, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2011, tiettyjen vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa (EUVL L 174, 1.7.2011).

⁷ Neuvoston päätös (EU) 2022/549, annettu 17 päivänä maaliskuuta 2022, elohopeaa koskevan Minamatan yleissopimuksen osapuolten konferenssin neljännen kokouksen toisessa osassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta kyseisen yleissopimuksen liitteiden A ja B muuttamista koskevan päätöksen hyväksymiseen (EUVL L 107, 6.4.2022, s. 78).

⁸ Neuvoston päätös (EU) 2022/549, annettu 17 päivänä maaliskuuta 2022, elohopeaa koskevan Minamatan yleissopimuksen osapuolten konferenssin neljännen kokouksen toisessa osassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta kyseisen yleissopimuksen liitteiden A ja B muuttamista koskevan päätöksen hyväksymiseen.

Muutetaan asetus (EU) 2017/852 seuraavasti:

(1) Muutetaan 10 artikla seuraavasti:

(a) lisätään 2 a kohta seuraavasti:

”2 a. Hammasamalgaamia ei saa 1 päivästä tammikuuta 2025 enää käyttää minkään väestöryhmän hammashoidossa, paitsi jos hammaslääkäri pitää sen käyttöä ehdottoman välttämättömänä potilaan erityisten lääketieteellisten tarpeiden perusteella.”;

(b) lisätään 7 kohta seuraavasti:

”7. Hammasamalgaamin valmistus ja vienti kielletään 1 päivästä tammikuuta 2025.”

(2) Muutetaan liite II tämän asetuksen liitteen mukaisesti.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja